افسانه

چهارشنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۰ ه ۲۹ صفر ۱۴۴۳ ه ۱۶ اکتبر ۲۰۲۱ ه شماره ۴۵۴۵

روزنامه صبح جنوب کشور
اجتماعی -سیاسی -اقتصادی -فرهنگی -ورزشی -هنری
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: پیمان بهادری
زیر نظر شورای سردبیری
نشانی: شیراز-چهار راه پارکینگ، ابتدای بولوار هجرت، روبه روی معاونت خدمات شهری، کوچه ۱۲-روزنامه افسانه
تلفن: ۸۷-۳۲۲۳۵۸۸۰ (۸ خط) ● چاپ و لینوگرافی: دنیا
EMAIL: AFSAN.NEWS@YAHOO.COM http://afsanehonline.com/aboutus.html

اوقات شرعی شیراز

مهر ۱۴۰۰	صفر ۱۴۴۳		اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب	نیمه شب شرعی
۱۵	۳۰	پنجشنبه	۰۴:۳۷	۰۵:۵۶	۱۱:۴۷	۱۷:۳۸	۱۷:۵۴	۲۳:۰۷

دمای هوای شهرستان های فارس

آباده	خرم بید	اقلید	سپیدان	جهرم	داراب	شیراز	ممسنی	فسا	کازرون	لار	نی ریز
۲۹	۲۸	۲۷	۲۸	۳۷	۳۵	۳۴	۳۶	۳۶	۳۸	۳۸	۳۲
۱۱	۸	۱۰	۱۵	۲۰	۱۸	۱۴	۱۷	۱۷	۲۰	۲۱	۱۸

چهره

مریم امیرجلالی

گریه در فراق فتحعلی اویسی

با بغض سنگینی تلفنش را جواب داد و همین که اسم «فتحعلی اویسی» را آوردیم، بغضش ترکید و دقایقی بلند گریه کرد و بعد سکوت... خبر درگذشت همکار قدیمی اش از یک طرف غمی سنگین در دلش نشانده بود و قضاوت های مردم و به قول خودش توهین هایی که در این مدت به او شده بود، غمش را چند برابر کرده بود. مریم امیرجلالی، بازیگر پیشکسوت کشورمان در ادامه یادی کرد از خاطرات خوب همکاری با فتحعلی اویسی و گفت: بهترین خاطره خوبی که من از وی داشتم، صداقت و صمیمیت پاکش بود. فتحعلی اویسی تنها کسی بود که بعد از سیروس گرجستانی عزیز با او رفت و آمد خانوادگی داشتم که متاسفانه خبر فوت این هنرمند مرا بسیار ناراحت کرده است. توهین های مردم هم از سوی دیگر ناراحتی ام را بیشتر کرده است.این هنرمند در حالی که با بغض صحبت می کرد، ادامه داد: تمام لحظات آن خدا بیامرز(فتعلی اویسی) برایم خاطره است، کدامش را بگویم اگر بخوا هم بگو یم مثنوی ۳۰۰ من(!) می شود. هیچ وقت بازی در فیلم سینمایی «مادر زن سلام» از یادم نمی رود که همیشه به من می گفت «داغت به دلم بمونه ملوک با این خواستگارایی که میاری»امیرجلالی سپس خاطرنشان کرد: مرحوم اویسی سه ماه پیش بود که با من تماس گرفت و گفت دختر تو نمی خواهی خانه ما بیایی و یکسری به ما بزنی که من هم گفتم سری قبل خواستم بیایم که شما اسباب کشی داشتید، چشم حتما می آیم که به خاطر کرونا باز هم نشد بروم و با همسرش صحبت کردم. گفتم آنقدر به شما علاقه دارم که نمی خواهم خدایی ناکرده برایتان مشکلی پیش بیاید. این هنرمند همچنین به بی احترامی هایی که در فضای مجازی پس از شنیدن خبر فوت فتحعلی اویسی از سوی مردم به او شده است، اشاره کرد و با ناراحتی فراوان، گفت: مدام به من توهین می شد که چرا دروغ گفتی فتحعلی اویسی حالش خوب است؛ در صورتی که من با همسرش صحبت کردم و از آنجا که همسرش ناراحتی قلبی داشت، گویا اصلاً به او اطلاع نداده بودند که وی در بیمارستان و کماست. وقتی با اطمینان کامل با من صحبت کرد که اویسی حالش خوب است، یک ماه پیش ناراحتی قلبی داشت که برطرف شد و تمام این حرفها شایعه است. البته در ادامه که متوجه وضع وی شدم، در گفت وگویی با ایسنا شرایط واقعی اش را تشریح کردم. این هنرمند صراحتا بیان کرد: برای ما ایرانی ها فضای مجازی خیلی زود بود چون ما فرهنگ استفاده درست از این فضاها را نداریم. متاسفانه هرچه عقده و بی فرهنگی و بی شخصیتی است در این فضاها عنوان می کنند و مردم را زیر سوال می‌برند.

خواندنی

چرا گفتیم «ماهواره»؟

گروه واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی در توضیحی از چگونگی ساخت واژه «ماهواره» می‌گوید.

صفحه مجازی گروه واژه‌گزینی فرهنگستان زبان و ادب فارسی ذیل سلسله مطالبی با عنوان «واژه‌شناسی»، در نوشتاری تازه به‌مناسبت سالگرد پرتاب نخستین ماهواره جهان آورده است: «در سال ۱۳۳۶/۱۹۵۷ دانشگران شوروی سابق با پرتاب و قرار دادن دستگاهی انسان‌ساخت در مدار زمین، عصر فضا را آغاز کردند. آنان برای نامیدن این وسیله که مانند ماه به دور زمین می‌چرخید، از لفظی روسی به‌معنی همسفر زمین استفاده کردند که صورت کوتاه‌شده آن «اسپوتنیک» یا همسفر رواج یافت. زبان انگلیسی این نوع دستگاه را artificial satellite و سپس satellite به‌معنی همراه و ملازم خواند. البته کاربرد این واژه را در معنای سیاره‌ای که به دور سیاره‌ای دیگر می‌چرخد به یوهانس کپلر ستاره‌شناس نسبت داده‌اند که در قرن هفدهم میلادی از آن برای نامیدن قمرهای مشتری استفاده کرد.

در زبان فارسی ابتدا آن را «قمر مصنوعی» نامیدند و سپس، به گواه دکتر امیرحسین آریانپور، لفظ ماهواره را دکتر محسن هشترودی، ریاضیدان برای آن به‌کار برد. این واژه مشتق که کوتاه‌تر از گروه نحوی «قمر مصنوعی» بود، به‌سادگی در فرایندهای اشتقاق و ترکیب به‌کار رفت و از رونق قمر مصنوعی کاست.

چراغ زرد

طرح: بنیامین آل علی

معیشت

ایستگاه

زمین در حال کم نور شدن است

جو زمین در حال تغییر است و این باعث می‌شود که زمین کم‌نورتر شود و این موضوع تاکنون موجب شده تا میزان نور منعکس شده از سیاره آبی‌رنگ ما ۰/۵ درصد کاهش یابد.بر اساس مقاله‌ای که به تازگی در مجله Geophysical Research Letters منتشر شده، تحقیقات جدید نشان می دهد که تغییرات آب و هوایی باعث انعکاس نور کمتری از زمین می‌شود.

محققان در این مطالعه جدید نوشتند: بازتاب زمین یک پارامتر اساسی آب و هوایی است که ما آن را از رصدخانه خورشیدی «بیگ بر»(Big Bear) بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۷ با مشاهده زمین با استفاده از تکنیک‌های مدرن نورسنجی اندازه‌گیری کردیم تا تغییرات روزانه، ماهانه، فصلی، سالیانه و دهه‌ای را در سپیدایی یا آلبدوی زمین را از زمین به طور دقیق تعیین کنیم و دریافتیم که ما با کاهش تدریجی ۰/۵ درصدی در آلبدوی زمین از نظر اقلیمی طی دو دهه مواجه هستیم.

سپیدایی یا آلبدو (Albedo) به معنی درصد بازتاب نور از سطح یک جسم است. مقادیر این کمیت می‌تواند از صفر (تاریک مطلق) تا یک (روشن مطلق) تغییر پیدا کند. آلبدو را گاه با درصد و گاه با یک عدد اعشاری کوچکتر از یک نشان می‌دهند. دمای یک سیاره عملاً تحت تأثیر میزان انعکاس انرژی خورشیدی، موسوم به سپیدایی سیاره و اثرات گازهای گلخانه‌ای است.

سپیدایی سیاره زمین ۰/۳۷ است، بدین معنی که ۳۷ درصد انرژی خورشیدی را سریعاً منعکس و ۶۳ درصد از آن را جذب می کند. این در حالی است که سپیدایی سیاره زهره حدود ۰/۷۰ است (مقدار ذکر شده در منابع مختلف از ۰/۶۵ تا ۰/۸۵ متغیر است) در نتیجه تنها ۳۰ درصد از انرژی خورشیدی توسط سیاره زهره جذب می‌شود. اما جو زهره که از کربن دی‌اکسید تشکیل شده به قدری غلیظ است که دمای سطح آن به طور قابل ملاحظه‌ای بالا می‌رود. سپیدایی مریخ برابر با ۰/۱۵ است، از این رو بیشتر انرژی خورشیدی را جذب می‌کند، اما جو رقیق کربن دی‌اکسیدی مریخ (حدود ۰/۰۱ زمین) نمی‌تواند گرمای زیادی را به دام اندازد، بدین دلیل هم‌اکنون سطح مریخ برای بقای گونه‌های حیات برپایه آب/کربن بیش از حد سرد است. با این وجود، در گذشته زمانی که آتش‌فشان‌های عظیم مقادیر گسترده‌ای گاز (شامل بخار آب، کربن دی‌اکسید و متان) را در جو منتشر می‌کردند، دمای آن به میزان قابل توجهی بالاتر بوده و احتمالاً امکان پا گرفتن حیات در آنجا وجود داشته است.بازتاب زمین یک عامل اساسی تعیین کننده آب و هوای زمین است، زیرا تغییرات آب و هوایی از تکامل همزمان شدت نور خورشید، سپیدایی زمین و عایق گازهای گلخانه‌ای ناشی می‌شود. دانشمندان برای این که به نتیجه برسند، داده‌های رصدخانه خورشیدی «بیگ بر» در کالیفرنیای جنوبی را بررسی و همچنین نوسانات بازتاب زمین را از سال ۱۹۹۸ ارزیابی کردند. سپس آنها این داده‌ها را با مشاهدات پروژه انرژی تابشی زمین ناسا موسوم به «CERES» که از سال ۱۹۹۷ فعال است و همچنین با ابزارهایی از چند ماهواره ناسا و سازمان ملی اقیانوسی و جوی(NOAA) ترکیب کردند.اغلب تغییرات بازتاب زمین در سال گذشته رخ داده است که نشان می‌دهد تأثیرات تغییرات آب و هوایی به طور تصاعدی در حال افزایش است. محققان این میزان از پیشرفت تغییرات را عمدتا به تغییر ابرهای زمین نسبت می‌دهند. مطالعه ابرها بسیار دشوار است، زیرا دانشمندان ارتباط آنها را با عناصر زمین کاملاً درنیافته‌اند. با این حال، محققان در این مطالعه کاهش بازتاب زمین را به ابرهای بالای اقیانوس آرام نسبت می‌دهند.ابرها تقریبا نیمی از نور خورشید را که به آنها برخورد می‌کند، منعکس می‌کنند، در حالی که برف و یخی که از ابرها فرو می‌ریزد مهم‌ترین وظیفه را در این امر بر عهده دارند.این یافته‌های جدید برای سیاره ما و تغییرات آب و هوایی چه معنایی دارد؟ خیلی زود است که دانشمندان بتوانند به این سوال پاسخ روشنی بدهند، اما ما می‌توانیم تصور کنیم که هرگونه تغییر ناشی از گرمایش زمین موجب نگرانی می‌شود.

رسانه

خانه کردن در زمین دیگران

* علی ورامینی در روزنامه اعتماد نوشت:

این بیت از مولانا کـه می‌گوید: «در زمین مردمـان خانه مکن/ کار خود کـن کار بیگانـه مکن» به نظر شـباهت یا حتی پیونـد زیادی بـا جمله معروف سـقراط دارد؛ زندگی نسـنجیده ارزش زندگـی کـردن نـدارد. اگـر کل نظـام آموزشـی و تربیتی بر حول این دو آموزه باشـد احتمالا آدم‌های بیشـتری خود را کام‌یافته در دنیا می‌بینند.

برای رسیدن به حکمت و عمل این دو آموزه سـال‌ها ذهن باید آماده شـود. اینکه چطـور بتوانیم به میل واقعی خود دسـت پیدا کنیم. چطور میل دیگری‌ای که به ما القا می‌شود میل خودمان است، از میـل واقعی خـود تشـخیص دهیم، چطور بتوانیم بفهمیم که بهترین مسـیر ما توجه به سـنخ روانی‌ای که داریم برای ما کدام اسـت. اینکه برمبنـای کدامین هنجـار و اصـول زندگی کنیم و اساسـا مبنای انتخاب مسـیر در زندگی چگونه باشـد، همه اینهـا چیزی نیسـت که با نصیحـت یک پیـر یا به سـبک جدید، در سـخنرانی‌های «تـد» بتـوان به کنه آن رسـید و از لحظـه بعـدش آن را در زندگی عملی کنیم. به همین دلیل اسـت که نظام آموزشـی و تربیتـی‌ای باید که چنیـن چیزی را اصل خود قـرار دهد و برای هر نسل بهتر از نسل گذشته بتواند روش‌هایی را به کار گیرد که انسان‌ها در این مسیر گام بردارند.

شوربختانه نظام آموزش و پرورشی که ما در آن رشـد کردیـم، از خانواده تا دانشـگاه و بعدتر سـاختارهای اجتماعی کاملا خلاف این بوده اسـت. مادران و پـدران ما هم همین‌طـور بوده‌انـد. از دیگـر جاهـا نمی‌توانم سخنی بگویم که هر نظام شیوه خـودش را دارد و تجربه هیچ‌کدام را جز شنیدن و بعضا از دور دیدن نداشته‌ام، اما به نظر نمی‌رسـد که کل سـاختار فعلی، انسان مطلوب؛ آدمی را که عنصر کارآمد برای این ساختار باشد، فردی بداند که به تعبیـر مصطفی ملکیان، می‌خواهد دکان خودش را داشـته باشـد و نه کسـی که بخشی از سوپرمارکت زنجیره‌ای دیگری اسـت.

بـه کار نبسـتن این دو آمـوزه در زندگی، اینکه همیشه میل‌ها و خواسـته‌ها و حتی نیازهای القاشـده را نیاز حقیقی خـود دانسـته‌ایم، یکی از دلایلی اسـت کـه عمده مـا آدمیان همیشـه از جایی که هسـتیم ناراضی‌ایم. حتی اصرار داریم کسـی هم که به این مسیر نرفته به قول معروف به راهش بیاوریم و وادارش کنیم که همان کلیشه‌های مسلط را بپذیرد.

این طرز تفکر مثل هر چیز دیگری سویه مبتذل هم البته دارد. سویه مبتذل بـه ایـن معنا کـه ضد خـودش به جای خـود واقعی‌اش القاشـده را نیاز حقیقی خـود دانسـته‌ایم، یکی از دلایلی اسـت کـه عمده مـا آدمیان همیشـه از جایی که هسـتیم ناراضی‌ایم. حتی اصرار داریم کسـی هم که به این مسیر نرفته به قول معروف به راهش بیاوریم و وادارش کنیم که همان کلیشه‌های مسلط را بپذیرد.

این طرز تفکر مثل هر چیز دیگری سویه مبتذل هم البته دارد. سویه مبتذل بـه ایـن معنا کـه ضد خـودش به جای خـود واقعی‌اش القاشـده را نیاز حقیقی خـود دانسـته‌ایم، یکی از دلایلی اسـت کـه عمده مـا آدمیان همیشـه از جایی که هسـتیم ناراضی‌ایم. حتی اصرار داریم کسـی هم که به این مسیر نرفته به قول معروف به راهش بیاوریم و وادارش کنیم که همان کلیشه‌های مسلط را بپذیرد.

چراغ قرمز

مقامات ایران اسرائیل را کجا دیدند

«الهـام علی اف» رییس جمهوری آذربایجـان در اظهاراتی، حضور نیروهای اسرائیل در مناطق مرزی کشورش با ایران را رد کرد. علی اف در سفر به شهرستان آزاد شـده «جبرائیل» و دیدار با جمعی از سـاکنان آن، مدعی شد: ما نیت خوبی را نشان می دهیم. اما این بدان معنا نیست که ما اتهامات بی اساس علیه خود را می پذیریم. وی افزود: متاسفانه مقامات رسمی اتهاماتی علیه ما مطرح کردند که گویی آذربایجان، اسـرائیل را به این مناطق آورده است. بگذارید چشم هایشان را باز کنند و ببینند. اینجا اسرائیل را کجا دیدند؟!

نامه رئیس نظام‌پزشکی تهران به «روزاده»

سـید موسـد علویان، رئیس هیات مدیره نظام پزشـکی تهران بـزرگ از روزاده خواسـت در اسـرع وقت با معرفی خود به دادستانی انتظامی سـازمان نظام پزشکی مسـتندات علمی اظهارات خود در مورد واکسیناسیون مبنی بر اینکه «واکسن وارداتی در صـورت تزریق به مردم باعث مرگ آن‌ها می‌شـود»را ارائه کند. وی افزود: بدیهی اسـت هر گونه اظهارات غیر علمی که منجر به کاهش اعتماد عمومی به مسـتندات علمی و اقدامات قانونی و اجرایی شـود که می‌تواند آسـیب جانی به جامعه وارد کند، مورد پیگیری سازمان نظام پزشکی خواهد بود.

باکو دفتر نمایندگی رهبری را تعطیل کرد

مسـجد و دفتر نمایندگی حجت الاسـلام سید علی اکبر اجاق نژاد، نماینده رهبـری در باکو دیروز پلمپ و به دسـتور مقامات جمهـوری آذربایجان تعطیل شد.طی دو هفته اخیر برخی تحرکات در جمهوری آذربایجان و اظهار نظر مقامات این کشور باعث ایجاد تنش بین تهران و باکو شده است.

هزینه یک املت چهار نفره ۴۰ هزار تومان

ایسـنا نوشت: گزارشات میدانی اخیر نشان می دهد که قیمت هر عدد تخم مرغ در بازار به دو هزارتومان رسیده است و مصرف کنندگان باید برای خرید یک شانه تخم مرغ ۳۰ عددی حدود ۵۵ تا ۶۰ هزارتومان هزینه کنند! این یعنی یارانه ماهیانه یک نفر حتی کفاف خرید یک شانه تخم مرغ را نمی دهد. با فرض اینکه برای تهیه املت چهارنفره به نفری دو تخم مرغ(جمعا ۸ تخم مرغ)، نیم کیلو گوجه فرنگی، یک عدد کره ۵۰ گرمی، دو عدد نان سـنگک نیاز باشـد، قیمت تمام شده این املت با محتویات ذکر شده تقریبا ۴۰هزارتومان می شود که این عدد می تواند بسته به نوع نان، تعداد تخم مرغ وگوجه کمتر یا بیشتر باشد.

سلامت

اضافه وزن موجب نازک شدن تار موها می شود

محققان دانشگاه پزشـکی توکیو ژاپن دریافتند که سلول‌های بنیادی درون فولیکول‌های مو در موش‌هایی که رژیم غذایی پرچربی دارند متفاوت از موش‌هایی اسـت که رژیم غذایی استاندارد دارند. سیگنال‌های التهابی در سلول‌های بنیادی منجر به این تفاوت‌ها شـده و در نهایت موجب نازک شـدن و ریزش مو می‌شود. این داده‌های جذاب ارتباط پیچیده بین چاقی و اختلال عملکرد اندام‌ها را روشن می‌کند. به خوبی مشـخص شـده اسـت که چاقی با ایجاد بیماری‌های متعدد در انسان ارتباط دارد. بیماری‌های قلبی، دیابت و سایر بیماری‌ها در افراد چاق بسیار شـایع است. با این حال، کاملا مشخص نیسـت که چگونه اندام‌های بدن به طور خـاص در اثر چاقی مزمن از بین می‌روند و عملکرد خود را از دسـت می‌دهند.به گفتـه محققان، تغذیـه با رژیم غذایی پرچرب با از بین بردن سـلول‌های بنیادی فولیکول مو که سـلول‌های بالغ مو را رشـد می‌دهند، بخصوص در موش‌های پیر، نازک شدن مو را تسریع می‌کند.

AFSANEHONLINE
WWW.AFSANEHONLINE.COM
AFSANEHONLINE
افسانه را آنلاین بخوانید

فناوری

طرح موشک توریستی چینی‌ها منتشر شد

شرکت چینی «CAS Space» که یکی از شـرکت‌های تجاری وابسـته به آکادمی علوم چین(CAS) است اخیرا از طرح گرافیکی موشک گردشگری فضایی خـود رونمایی کرد که به نظر می‌رسـد چینی‌ها در طراحی آن از موشک‌های دو شرکت بلواوربجین جف بزوس و اسپیس ایکس ایـلان ماسـک الهـام گرفته‌اند. قسـمت بالایـی موشـک چینی شـبیه موشـک نیوشـپرد شـرکت بلواوربجین و بدنه آن شـبیه موشـک استارشـیپ اسـپیس ایکس اسـت. علاوه بر آن این موشک مجهز به بالهای جانبی است که آنها هدایت فرود را بر عهده دارند.شرکت CAS Space قصد دارد از سـال ۲۰۲۴ مشتریانی را که هزینه سفر را پرداخته‌اند به فضای زیر مداری ارسال کند.

کتاب

شرق غرب

کتاب «شرق غرب» نوشته میروسلاو پنکـوف با ترجمه محمدحسـین واقف که روایت بلغارسـتان اسـت. از تسلط عثمانی بـر آن کشـور، از جنگ‌های آزادسـازی از دسـت عثمانی‌ها، از جنگ‌هـای بالکان، از اسـتبداد و سقوط کمونیسـم. داسـتان‌های کتاب شرق غرب داستان‌هایی تکان‌دهنده با طنزی تلـخ و روایتی غریب ولی در عین حال آشـنا هسـتند. میروسـلاو پنکوف در این کتاب شـخصیت‌هایی زنده و فراموش نشدنی خلق کرده است. شخصیت‌هایی که با یک نشان برجسته، با یک زست و یا یک حـرف، کاملا قابل لمس و تصور هسـتند، بخصوص پیرمردهایی که در اکثر داستان‌ها وجـود دارند. کتاب نثر قوی و بدیع دارد، با روایتی دلنشـین و ترجمه‌ای خوب که طنز و ظرافت‌های متـن را به خوبی به خواننده فارسی‌زبان منتقل می‌کند.

مار زاکربرگ، مدیر ارشد اجرایی فیس بوک در پستی در همین شبکه اجتماعی به دلیل قطعی گسترده سرویس‌های اینستاگرام و واتس‌اپ از کاربران عذرخواهی کرد

گروهی از دانشمندان نوع جدیدی از مواد بتنی فوق مقاوم را طراحی کرده اند که می‌تواند خود را ترمیم کند

محققان دانشگاه کلرادو بولدر آمریکا در مطالعه اخیرشان اظهار کردند طول موج خاصی از اشعه فرابنفش می‌تواند به مهار شیوع بیماری کووید-۱۹ کمک کند

هیئت منصفه دادگاهی در آمریکا به تسلا دستور داد پیش از ۱۳۰ میلیون دلار غرامت به یک کارمند سیاهپوست سابق خود بپردازد